

АНАЛІЗ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ ІЗ АНТИАЛЕРГІЧНОЮ ДІЄЮ: *BIDENS TRIPARTITA*

Кононенко Н.М., Чернявські Е.С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Перспективним напрямком сучасної медицини та фармації є пошук та розробка нових лікарських засобів із антиалергічною дією на основі рослинної сировини, що потребує проведення попереднього аналізу сучасних наукових публікацій із пошуку лікарських рослин, які можуть бути введені до складу нового лікарського засобу. Привертає увагу череда трьохроздільна (ЧТ, *Bidens tripartita*) – однорічна трав'яниста рослина родини айстрових (*Asteraceae*). У доказовій медицині використовують суміш листя та облістнених верхівок череди як протиалергічний засіб. У народній медицині ЧТ використовують при хворобах печінки, ОРВІ, головному болі, рахіті, цукровому діабеті, подагрі, радикуліті, екземах, висипах, ранах і діатезі.

Трава череди містить ефірну олію, таніни, полісахариди, кумарини (такі як скополетін, умбелліферон) трітерпеноїди, вітамін С, каротиноїди, солі Mn, а також ароматичні похідні, флавоноїди - (глікозиди лютеолін, бутин, сульфуретін). Ефірна олія квіток ЧТ складається з р-цімену (16,6%), р-каріофіллен оксиду (6,0%), гумулен епоксиду II (5,3%). В ефірному маслі трави ЧТ визначаються алло-оцімен (38,3%), р-оцімен (30,6%), а-фелландрен (8,5%). Масляні екстракти коренів містять а-пінен (15,0%), р-бісаболен (9,3%), р-цімен (6,0%), гексанал (5,7%), ліналоол (4,6%), 2-пентіфуран (2,2%).

На сьогоднішній день кількість фармакологічних досліджень антиалергічної дії ЧТ вкрай обмежена, але зустрічаються поодинокі дослідження. Так, Н. В. Корожан, Г. Н. Бузук *in vivo* довели протиалергічну активність настоїв трави ЧТ на моделі системного анафілактичного шоку. Показано, що настой ЧТ має виражену антианафілактичну дію і статистично значуще не відрізняється від ефективності засобу порівняння - натрію кромоглікату. Виходячи з даних, трава ЧТ може бути рекомендована як лікарська рослинна сировина з протиалергічною активністю.

Отже можна дійти висновку, що протиалергічні властивості череди трьохроздільної потребують подальшого ізольованого та комплексного вивчення для розробки протиалергічного препарату з цим компонентом.